

Wandelen in Hongarije

Een reis van baden en bergen

Diny Szakács en Kristien van Dobben hebben al menige wandelvakantie doorgebracht in de landen rondom Hongarije. Op een kort bezoek aan Budapest na waren zij elke keer alleen maar snel het land door gereden.

'Het was dan ook de hoogste tijd om eens de mooiste plekjes van Hongarije te ontdekken. In de afleveringen van Most Magyarul! Hongarije Magazine, die ik altijd bewaar, had ik een aantal plaatsen geselecteerd! Het werd een reis van bergen en baden.

Grottenbad van Miskolcopolca

Bükkgebergte

Lillafüred

Anders dan de naam lijkt te beloven, zagen wij geen bad in ons eerste reisdoel Lillafüred. En, naar het zich liet aanzien, ook geen camping. Later bleek honderd meter verder, in een zijstraatje, een bescheiden camping te liggen!

Het plaatsje kwam aanvankelijk enigszins gesloten en weinig gastvrij op ons over, maar dat kan ook liggen aan het feit dat we al vroeg in het voorseizoen op pad waren. We waren moe van de reis en namen het eerste het beste pension. De kamer was prima, het personeel bijzonder aardig én veeltalig, en we waren de enige buitenlanders tussen de Hongaren.

Veertig jaar geleden waren mijn toenmalige echtgenoot en ik in onze met plakbloemen versierde Renault 4 van Eger naar Miskolc gereden. Nooit was ik die prachtige route vergeten, een smalle, slingerende weg langs berghellingen begroeid met beuken.

Daarom moest onze reis in Lillafüred beginnen, in het landschap uit mijn herinnering. En het is er nog steeds prachtig, zeker in het voorjaar. De bladeren van de beuken zijn dan nog niet volgroeid. Het spel van licht en schaduw op de bosgrond, de stammen die soms groen, dan weer bruin of

Tekst · Diny Szakács

Foto's: medewerkers & archief MM!

Het dorpje Tiszafüred

grijs zijn, soms bijna lila lijken, verrassende doorkijkjes naar dalen, open plekken of het laagland ten zuiden van het gebergte. We namen het treintje dat in Miskolc vertrekt naar het eindpunt en liepen vandaar met een grote omweg terug naar het pension. De volgende dag gingen we de andere kant uit, zomaar een gemarkeerde route volgend. We genoten van iedere stap.

Voor het baden gingen we naar Miskolcopolca, 's ochtends voor de grote zondagse invasie. In MM! 47 is uitvoerig geschreven over dit bijzondere grottenbad en ja, alles klopt! Maar wat ik niet had gelezen, is dat je op het pad van de parkeerplaats naar het zwembad de lekkerste **lángos** van Hongarije kunt kopen...

Tiszafüred

We gingen naar Tiszafüred omdat ik in de Tisza wilde zwemmen en kanoën. Dat is er niet van gekomen, voor de kano waaide het te hard, en het thermaalbad maakte ons zo sloom, dat we niet aan zwemmen zijn toegekomen.

Wel hebben we aan het meer een Nederlands stel ontmoet, Hanneke en Herre, dat in Tiszafüred woont, op een flink stuk land met schapen, ganzen, kippen en huizen (vier!) We hebben ze bezocht en ademloos geluisterd naar hun levensverhaal, vol van gebeurtenissen, pech, overwinningen en uiteindelijk geluk. Dat verhaal bewaar ik voor een andere keer.

De camping waar we neerstreken had een poortje naar het zwembad en stond vol met campers en caravans van vooral omvangrijke, krakkemikkige Duitsers. Die kwamen jaarlijks hun door de winter vastge- raakte gewrichten weer losbad. Omdat iedereen daar anderhalf tot twee maanden bleef, was het een echt dorpje geworden. Men kende elkaar, er hadden zich groepjes gevormd, er werd gezamenlijk gegeten en er was een jeu de boule- competitie.

Om acht uur 's morgens trokken de eersten in badjas met een handdoek over de arm naar het heilzame, modderkleurige water. Het bad alleen al is een bezoekje waard. Het overdekte deel is gebouwd in onvervalste oostblokarchitectuur. Het water is tegen de veertig graden. Buiten is een nieuwer bassin dat wat koeler is.

We hoorden vlakbij ons een wiewaal roepen, de schuwe vogel zelf kregen we

De burcht van Siklós

Tiszafüred

aanvankelijk niet te zien. Pas de laatste dag ontdekten we dat hij pal boven onze tent nestelde.

En waar elders krijg je 's avonds een serenade van een nachtegaal?

Wie een bezoek brengt aan Tiszafüred moet wel bestand zijn tegen muggen of genoeg muggenwerend deet meenemen. Ik heb de proef genomen, een naar zwavel

ruikend vel weerhoudt ze niet van steken. Daarvoor is hun honger te groot en zijn ze met te velen.

Na het uitbundige natuurschoon van het Bükkgebergte lijkt het Tiszagebied bijna saai. 'Prikkelarm' noemden wij het.

Maar voor iemand die oog heeft voor het kleine en dichtbij is een wandeling in de omgeving een feest. Wij liepen over de dijk naar het noordoosten en ervoeren rust en blijheid door al die vlinders, bloemen en vogels.

Mecsek

Na de laagvlakte werd het weer tijd voor bergen. In Most Magyarul! Hongarije Magazine had al een paar keer een artikel gestaan over het gebergte **Mecsek** (o.a. in MM 27 en in het Pécs-nummer 49). De stad **Pécs**, de culturele hoofdstad van Europa in 2010, konden we natuurlijk niet overslaan op onze ontdekkingsreis en bovendien had het kasteel van **Siklós** een belangrijke betekenis voor mij persoonlijk: een van mijn voorvaders zou er gewoond hebben...

Sikonda

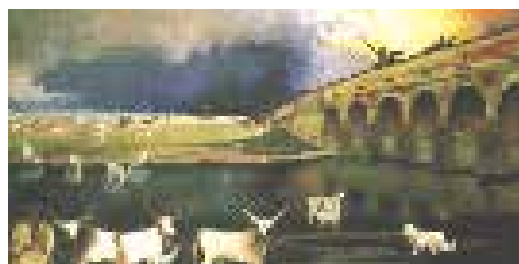
We zetten onze tent op in het plaatsje Sikonda, omdat daar volgens mijn kaart zowel een geneeskrachtig bad was als een camping. Wat een gelukkige beslis-

sing! De camping was eenvoudig én perfect. Er stonden vriendelijke huisjes, het sanitair was brandschoon en de eigenaar was uiterst behulpzaam! Voor mooie wandelingen hoefden we niet in de auto te stappen, we begonnen vanuit onze tent. Natuurlijk is een goede wandelkaart een prettig hulpmiddel. Wij kochten er tijdens deze reis zowel een van het Bükkgebergte als van de Mecsek.

Toen we vertrokken uit Sikonda hadden we het gevoel dat we vrienden verlieten. 'We komen snel weer terug!' zeiden we dan ook.

Pécs

Over Pécs kan ik kort zijn. Alles wat erover geschreven is, klopt: het is een prettige, aangename, gezellige stad. Geïntrigeerd geraakt door het artikel in Most Magyarul! nr 49 bezochten wij de expositie van schilderijen van de eigenzinnige, gewezen

apotheker **Tivadar Csontváry Kosztka**. Zijn werken zijn inderdaad bijzonder, vooral door het kleurgebruik.

Siklós

Op zijn heuvel domineert het kasteel de omgeving. Exposities over de geschiedenis van het kasteel en over de Hongaarse versie van de BB (Bescherming Bevolking) zijn niet voor iedereen interessant, maar de vroeggotische kapel is prachtig.

De informatie die ik zocht over mijn achteroudoom vond ik niet, omdat het stadhuis op vrijdagmiddag verlaten was, op twee schoonmaaksters na.

Wel bleek niet alleen het kasteel maar ook het stadje de moeite van een bezoek waard. Ik had tot nu toe alleen de wat grotere steden gezien, waarvan een paar straten of het binnenste deel van het centrum gaaf bewaard zijn gebleven. Hier leek de hele stad net te zijn ontwaakt uit een honderdjarige slaap. Veel was in staat van verval, maar er is (nog?) geen nieuwbouw in het centrum.

Hévíz

Noordwestwaarts ging het vervolgens, door de lieflijk golvende Mecsek naar **Hévíz**. De Duitsers op deze camping leken minder massief en krakkemikkig dan in Tiszafüred. Hier is dan ook een heel meer in plaats van twee zitbaden.

Het hoofdgebouw van het bad met horeca, therapieruimten en rustbanken strekt zich langgerekt over het meer uit, rustend op veel palen.

Thermaalmeer van Hévíz

De badgasten dobberden her en der in kleurige zwembanden. vijf grijsjarige Hongaarse dames, waarvan twee met zonnehoed, gezellig babbelend in een kringetje alsof ze in een **cukrászda** aan de koffie zaten.

Zwaluwen scheerden laag over het water, als je onder het gebouw zwom zag je hoe de jongen in de nesten gevoerd worden. De ouders lieten zich niet van de wijs brengen door de zwemmer. 'Ja, poeh, die mensenhoofden zijn niet belangrijk, de kinderen hebben honger, dat gaat voor!'

Een dodaars – een kleine fuut – dook op zoek naar voedsel tussen de lotussen met hun bijna ordinaire, paarse bloemen.

In een afgezet gedeelte onder het gebouw was het water warmer. Een rij mensen stond of hing onder borden die verkondigen dat bij het belsignaal iedereen een plaats moet opschuiven. We sloten ons aan bij de wachtenden en ontdekten dat er massagestralen spotten, beginnend bij de enkels, de laatste was voor de schouders. Nou ja, dat gold voor de modale Hongaarse bejaarde, ik moest ervoor door de knieën zakken.

Badacsony

Een dag maakten we een tochtje door het achterland van de Balaton. We beklommen de berg **Badacsony**, die van de lekkere wijnen, en genoten van het uitzicht over het meer en het land zuidelijk daarvan. We vergaten helaas wijn te kopen, een **Szürkebarát** als souvenir had immers nog voor veel napret kunnen zorgen...

Het viel ons op dat in deze streek de sfeer anders was dan we tot dan toe hadden ervaren. Men leek er gewend aan toeristen en wij waren er twee van de velen. Toch had de eigenares van het restaurant op de camping tijd voor een uitgebreid praatje.

Kőszeg

Na twee dagen al vertrokken we naar ons laatste reisdoel: Kőszeg.

Waarom ik die plaats had aangekruist op de kaart wist ik niet meer. In Most Magyarul! had ik er nog niet veel over gelezen, maar wellicht is me ooit de fraaie stadspoort opgevallen (die in beeld werd gebracht bij een artikelje over een alternatieve auto-reisroute via de Oostenrijkse A4 en S111 en dan via Kőszeg en Szombathely naar zuidwestelijk Hongarije). Kőszeg verdient meer. Wie van een puntgaaf barokstadje in diverse stadia van verval en wederopbouw houdt, moet er beslist eens heen. 'Waarom staat dit niet op de werelderfgoedlijst van de Unesco?' riep ik uit, voor het gemak vergetend dat ik dit ook in Siklós al had geroepen.

In Kőszeg kampeerden we in een parkachtige tuin achter een pension. De pensiongasten bleken de arbeiders te zijn die werkten aan de restauratie van de 'verblijfplaats van de kroon'. Het wat en hoe

Kőszeg

van die verblijfplaats was ons een raadsel. Maar daar leest u in een volgend nummer van Most Magyarul! Hongarije magazine beslist meer over

Onderweg naar huis fantaseerden we waar we een huisje zouden kopen, als we geld hadden. Tot nu toe had ik altijd gedacht: in de heuvels bij Boeda. Maar nu weet ik het niet meer. Misschien toch, net als Hanneke en Herre in Tiszafüred? Ik word ook ouder, dan is zo'n geneeskrachtig thermaalbad altijd nuttig.

Uitzicht vanaf de berg Badacsony

Of in de buurt van Siklós, met zijn milde klimaat, waar ik kan mijmeren over het grootse verleden van mijn voorouders. Of anders in de Mecsek? De lieflijke heuvels nodigen uit tot wandelen.

Of in het dorpje **Várvolgy**, waar we doorheen kwamen op weg naar Badacsony. Zo dicht bij de toeristische drukte en toch zo puur.

In het stadje Kőszeg is zoveel moois het redden waard, waarom daar niet iets gekocht en opgeknapt?

Gelukkig heb ik geen geld, ik hoef niet te kiezen. Maar iedere plek waar ik geweest ben deze vakantie is mij dierbaar! ■

